

Huvudman

Hallsbergs kommun
kommun@hallsberg.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Transtenskolan 7-9 i Hallsbergs kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 6 oktober 2023

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hallsbergs kommun att senast **den 13 maj 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Hallsbergs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Hallsbergs kommun ska vidta följande åtgärder

Särskilt stöd och åtgärdsprogram

1. Se till att rektorn för varje elev som, trots extra anpassningar inom ramen för ordinarie undervisning, befaras inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, samt för varje elev som därutöver anmäls kunna vara i behov av särskilt stöd, startar en utredning om respektive elevs behov av särskilt stöd. Rektorn ska dokumentera vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med

huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen, Lgr 22 2.8 Rektorns ansvar)

2. Se till att rektorn, eller den rektor som har överlåtit beslutanderätten till, för varje sådan utredning om särskilt stöd som avslutas före den 7 maj 2024 fattar beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera hur många sådana beslut som fattats under perioden den 6 oktober 2023 till och med den 7 maj 2024. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning. (3 kap. 9 § och 29 kap. 10 § skollagen, Lgr 22 2.8 Rektorns ansvar)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser studiehandledning på modersmålet samt mottagande och undervisning av nyanlända elever, frånvaro, anmälan till rektor om behov av särskilt stöd och skolans arbete för att skapa studiero.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:5511) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2023 genomfört en tillsyn av Transtenskolan 7-9 i Hallbergs kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande övergripande kunskapsområden, mottagande och undervisning av nyanlända elever, studiehandledning på modersmålet, frånvaro, extra anpassningar och anmälan till rektor, utredning om särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram samt skolans arbete för att skapa studiero.

Skolinspektionen har den 6 oktober 2023 beslutat att förelägga Hallsbergs kommun att senast den 15 december 2023 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande studiehandledning på modersmålet, mottagande och undervisning av nyanlända elever, frånvaro, delar av särskilt stöd samt delar av skolans arbete för att skapa studiero.

Hallsbergs kommun har den 14 december 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Huvudmannen har även inkommit med kompletterande uppgifter den 21 februari 2024.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Hallsbergs kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Utredning om särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder och i den kompletterande redovisningen inkommit med en förteckning av samtliga elever som befaras, eller konstaterats, inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Av förteckningen framgår att skolan inte har inlett en utredning för samtliga elever som har anmälts till rektorn. För tre av dessa elever har rektorn beslutat att inte inleda en utredning om elevernas behov av särskilt stöd. Av huvudmannens redovisning framgår att skolan, efter varje anmälan till rektorn om särskilt stöd, fattar beslut huruvida en utredning av elevers behov av särskilt stöd ska inledas eller inte. Av förteckningen framgår inte att det fattats beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller inte utarbeta åtgärdsprogram för de elever där en utredning om särskilt stöd avslutats.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 7 § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodose framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive

utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller
3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd samt fatta beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram. Utredningen visar att skolan visserligen har identifierat och anmält de elever som trots extra anpassningar befaras att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, men att skolan inte har inlett en utredning om respektive elevs behov av särskilt stöd för samtliga dessa elever. Skolan fattar istället beslut om att inleda, eller inte inleda, en utredning av elevers eventuella behov av särskilt stöd. Detta är en brist. Om en elevs behov av särskilt stöd inte utreds riskerar eleven att helt eller i vart fall under en viss tid bli utan det särskilda stöd som eleven har rätt till. Avsaknaden av utredning gör det även svårt för lärare, elevhälsan och rektorn att sätta in de insatser som motsvarar elevens behov. Vidare framgår inte av huvudmannens redovisning samt kompletterande uppgifter att rektorn, eller den som rektorn överlåtit sin beslutanderätt till, för varje utredning som avslutats fattat beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Hallsbergs kommuns verksamhet vid Transtenskolan 7-9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller utredning om behov av särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram. Det finns därför skäl att på nytt förelägga Hallsbergs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Studiehandledning på modersmålet samt mottagande och undervisning av nyanlända elever

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder och i kompletterande uppgifter inkommit med redogörelser över de insatser som vidtagits för att ta emot nyanlända elever. Bland annat har Transtenskolan upprättat individuella studieplaner för de elever som tagits emot i skolväsendet i högstadiet, vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §. Dessa elever har erhållit en individuell studieplan under höstterminen. Huvudmannen uppger vidare att Transtenskolan har upprättat tydliga riktlinjer för vem som är ansvarig för upprättandet av individuella studieplaner för nyanlända elever.

Gällande studiehandledning på modersmålet har huvudmannen i sin redovisning uppgett att alla elever som är i behov av studiehandledning på sitt modersmål har erbjudits det, eller i de fall det funnits särskilda skäl erbjudits studiehandledning på elevens starkaste skolspråk. Huvudmannen uppger att verksamheten har genomfört en inventering av behovet av studiehandledning på modersmålet samt att de även löpande kommer att följa upp behovet för att söka studiehandledning på modersmålet inför kommande termin. Utöver denna inventering så kan ämneslärare och mentor skicka in en ansökan om studiehandledning på modersmålet när behov uppstår.

Rättslig reglering

Av skolförordningen framgår att en elev ska ges studiehandledning på modersmålet om eleven behöver det (5 kap. 4 § skolförordningen).

Av skollagen framgår att en nyanländ elev, som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan, och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska få studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövligt. Studiehandledningen ska syfta till att ge eleven förutsättningar att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Studiehandledningen får ges på elevens starkaste skolspråk, om det är ett annat än modersmålet. (3 kap. 12 § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att det för en nyanländ elev som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska en individuell studieplan upprättas senast inom två månader från mottagandet. Studieplanen ska vara långsiktig och beskriva hur eleven ska uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program utifrån elevens mål. Den ska innehålla uppgifter om utbildningens huvudsakliga innehåll och planerade stödåtgärder.

Studieplanen ska revideras löpande utifrån de bedömningar som görs av elevens ämneskunskaper. (3 kap. 12 g § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att information om skolans rutiner och skollagens krav kring utredning vid upprepad eller längre frånvaro har getts vid arbetsplatsträffar i september och oktober 2023. Rektorn och biträdande rektorn har i samband med dessa gått igenom en ny rutin gällande hur kartläggning och uppföljning av frånvaro går till samt informerat om det stödmaterial som finns gällande kartläggning av frånvaro. Rutinen har även delgetts all personal via mail.

I oktober och november 2023 har skolan upprättat en förteckning över vilka elever som bedöms ha en upprepad eller längre frånvaro. Av förteckningen framgår att 45 elever bedömts ha en upprepad eller längre frånvaro. Av förteckning framgår även när en frånvaroutredning har inletts samt vilka åtgärder som har vidtagits för respektive elev.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att barn som är bosatta i Sverige har skolplikt och rätt till kostnadsfri grundläggande utbildning (7 kap. 2 och 3 §§ skollagen).

En elev i grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli (7 kap. 17 § skollagen).

Av skollagen framgår vidare att om en elev har upprepad eller längre frånvaro från verksamheten, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, ska rektorn se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte anses obehövt.

Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. (7 kap. 19 a § skollagen)

Av skollagen framgår även att huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § andra stycket skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan till rektorn om behov av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisningar framgår att lärare och skolpersonal, den 9 samt 11 oktober 2023, informerats om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behovs av särskilt stöd samt skolans rutiner gällande särskilt stöd samt hur en anmälan av en elev ska göras till rektorn.

Vidare framgår av huvudmannens redovisningar att rektorn tillsammans med samtliga lärare som bedriver och därmed ansvarar för undervisningen, identifierat och dokumenterat vilka elever som befaras inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Av inkommen förteckningen framgår även vilka elever som har anmälts till rektorn samt när det har skett.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslut om anpassad studiegång

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisningar framgår att skolan har gjort en genomgång av samtliga elever som har särskilt stöd i form av en anpassad studiegång. Skolan har gått igenom vilka elever som hade en anpassad studiegång men saknade ett skriftligt beslut om detta. Det finns vid tiden för redovisningen åtta beslut om anpassad studiegång och samtliga beslut har fattats av rektorn.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn inte får överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges 1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §, 2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller 3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen). (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolans arbete för att skapa studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har upprättat skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning som har beslutats av rektorn. Den nyligen upprättade rutinen för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning anger att Transtenskolan nu är en mobilfri skola.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det för varje skolenhet ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 5 kap. 4 b-4 d §§ skollagen. Rektorn beslutar om sådana rutiner. (5 kap. 4 e § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

 Anna Åhman Lundberg

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Åhman Lundberg

 Josefine Engdahl

Föredragande
Signerat av: Josefine Engdahl